

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Володимир БУГРОВ
12 2023 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Ґрунтознавство, управління земельними ресурсами та територіальне планування»

Рівень вищої освіти: перший

Редакція від «11» 12 2023 р., затверджена рішенням Вченої ради
(протокол № 4)

*Зміни внесено відповідно до наказу
Ректора № 24-32 від 11.09.2024*

на здобуття освітнього ступеню: бакалавр
за спеціальністю 103 Науки про Землю
галузі знань 10 Природничі науки

*Зміни внесено відповідно до наказу
Ректора № 24-32 від 28.03.2025*

Розглянуто та затверджено
на засіданні Вченої ради
від «11» 12 2023 р.
протокол № 4

Введено в дію наказом ректора
від «10» 12 2023 за № 1030-32

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНІЮ АПРОБАЦІЮ

А. Рецензія доктора географічних наук, професора кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів Львівського національного університету імені Івана Франка Степана ПОЗНЯКА.

Висновок: зважаючи на актуальність, логічну цілісність та змістовність освітньо-професійної програми, наявність відповідних фахівців та навчально-методичного забезпечення, вважаю що, рецензовану освітньо- професійну програму «Ґрунтознавство, управління земельними ресурсами та територіальне планування» можна рекомендувати до впровадження при підготовці кваліфікованих фахівців за спеціальністю 103 Науки про Землю.

Б. Рецензія кандидата географічних наук, еколога МБО «Екологія-Право-Людина» Катерини ПОЛЯНСЬКОЇ

Висновок: представлена освітньо-професійна програма відповідає заявленим у ній цілям та завданням і може використовуватися у підготовці кваліфікованих фахівців у галузі ґрунтознавства, управління земельними ресурсами та територіального планування.

ПЕРЕДМОВА

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників - місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1	Комлев Олександр Олександрович – Керівник проектної групи	Професор кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет імені Т.Г. Шевченка, 1975 р., спеціальність – географія, кваліфікація – географ-геоморфолог	Доктор географічних наук, зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Мезокайнозойський долинний морфолітогенез південно-західної частини Українського щита та його вплив на утворення розсипищ», професор кафедри землезнавства та геоморфології.	52	Автор 270 наукових та навчально-методичних праць, з них 3 підручники, 5 монографії. Основними за напрямом є «Рельєф України» (2010) та «Рельєф Європи» (2022). Участь у конференціях: 1. XVI International Scientific Conference «Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment», Київ, (Україна), 15 – 18 листопада, 2022 р. 2. XIV International Scientific Conference «Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment», Київ, (Україна), 10 – 13 листопада, 2020 р. 3. Second EAGE Workshop on assessment of landslide hazards and impact on communities,	

						Київ, (Україна), 8 – 11 вересня, 2020 р. 4. 19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р. 5. 18th International Conference on Geoinformatics – Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 13 – 16 травня, 2019 р. Проводить керівництво науковими роботами студентів. Є керівником 3 захищених кандидатських дисертацій. Участь у міжнародних проектах (фінансування ЄС): 1. «Amber ways: deposits formation-mining. Scientific-metodical basis, rational usage»; 2. «Amber deposits and characteristics» АН України та Польщі; 3. Uniwersitetu Warszawskiego IDUB «Nowe idee -Ukraina» (2022-2024).	
2	Бортник Сергій Юрійович, член проектної групи	Завідувач кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет імені Т.Г. Шевченка, 1984 р., спеціальність - географія, кваліфікація –	Доктор географічних наук, зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Морфоструктури центрального типу території України:	37	Автор 240 наукових і навчально-методичних праць, з них 6 навчальних посібників/підручники, 3 монографії. Основними за напрямом є: «Четвертинна геологія» (2019), «Просторове та ландшафтне планування» (2017, 2019),	1. Педагогічний університет в Кракові (Польща) 13-19 червня 2022 р. 2. Університет імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща).

			географ-геоморфолог	просторово-часовий аналіз», професор кафедри землезнавства та геоморфології.		«Основи урбоекологічних досліджень (на прикладі території Києва)» (2016), «Методи польових географічних досліджень. Вивчення рельєфу та рельєфоутворюючих відкладів» (2014). Участь у наукових конференціях: 1. XVI International Scientific Conference «Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment», Київ, (Україна), 15 – 18 листопада, 2022 р. 2. XIV International Scientific Conference «Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment», Київ, (Україна), 10 – 13 листопада, 2020 р. 3. 19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р. 4. Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment, Київ (Україна), 12-15 листопада, 2019 р. 5. VII Warsztaty Geomorfologii Strukturalnej	Сертифікат про участь у роботі VII науково-практичного семінару з структурної геоморфології «Структурний рельєф Сventoшикських гір і Понідзя – стан та перспективи досліджень». Видано 29 вересня 2019 р.
--	--	--	---------------------	--	--	---	---

						«Rzeźba strukturalna gór Świętokrzyskich i Poniidzia - stan badań i perspektywy badawcze», м. Хенціни (Польща), 26 – 28 вересня, 2019 р. 6. First EAGE Workshop on Assessment of Landslide and Debris Flows Hazards in the Carpathians, м. Львів (Україна), 17 червня, 2019 р. 7. 18th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 13 – 16 травня, 2019. 8. VI семінар зі структурної геоморфології «Розвиток рельєфу плитних територій», Столові гори (Судети), Польща-Чехія 24-27 травня 2017 р. Проводить керівництво науковими роботами студентів та аспірантів. Є керівником 7 захищених кандидатських та 1 докторської дисертацій.	
3	Лаврук Тетяна Миколаївна, член проектної групи	доцент кафедри землезнавства та геоморфології КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет імені Т.Г. Шевченка, 1990 р., спеціальність - географія, кваліфікація –	кандидат географічних наук зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Морфологічна організація земної поверхні Українських	16	Автор понад 65 наукових і навчально-методичних праць. Основними за напрямками є: «Просторове та ландшафтне планування» (2017, 2019), «Грунтовий покрив території Києва: сучасний стан та	1. Університет імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща) 6-12 червня 2022 р. Сертифікат № 12 видано 13 червня 2022 р.

			географ-геоморфолог	Карпат», доцент кафедри землезнавства та геоморфології.	закономірності просторової організації» (2016), «Ландшафтний підхід до територіального планування в умовах децентралізації в Україні» (2017). Участь у конференціях: 1. XIV International Scientific Conference «Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment», Київ, (Україна), 10 – 13 листопада, 2020 р. 2. Second EAGE Workshop on assessment of landslide hazards and impact on communities, Київ, (Україна), 8 – 11 вересня, 2020 р. 3. 19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р. 4. First EAGE Workshop on Assessment of Landslide and Debris Flows Hazards in the Carpathians, м. Львів (Україна), 17 червня, 2019 р. 5. 18th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 13 – 16 травня, 2019. 7. VI семінар зі структурної геоморфології «Розвиток	2. Ягеллонський університет (Польща), 1 травня – 1 червня 2022 р. 3. Київський національний університет імені Тараса Шевченка Сертифікат про проходження курсу підвищення кваліфікації та розвитку педагогічних компетентностей викладачів виданий 01.03.2021 р. 4. Університет імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща). Сертифікат про участь у роботі VII науково-практичного семінару з структурної геоморфології «Структурний рельєф Сventoшикських гір і Понідзя – стан та перспективи досліджень». Видано 29 вересня 2019 р.
--	--	--	---------------------	---	--	---

						рельєфу плитних територій» Столові гори (Судети), Польща-Чехія, 24-27 травня 2017 р. Проводить керівництво аспірантами та науковими роботами студентів.	
4.	Підкова Оксана Миколаївна	доцент кафедри землезнавства та геоморфології КНУ імені Тараса Шевченка	Львівський національний університет імені Івана Франка, 2003 р., спеціальність – географія, кваліфікація – магістр географії, географ-грунтознавець	кандидат географічних наук зі спеціальності 11.00.05 – біогеографія та географія ґрунтів, тема дисертації: «Генетико-літологічна обумовленість формування ґрунтового покриву Розточчя», доцент кафедри землезнавства та геоморфології.	14	Автор понад 60 наукових і навчально-методичних праць, з них 2 монографії. Основні публікації за напрямом: 1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Ґрунтознавство» (2023 р.). 2. Методичні рекомендації для виконання практичних робіт з дисципліни «Генезис та морфологія ґрунтів» для студентів ОР бакалавр, ОП «Ґрунтознавство, управління земельними ресурсами та територіальне планування» (2023 р.). 3. Конспект лекцій з дисципліни «Ґрунтознавство» (2021 р.). 4. Методичні рекомендації для виконання практичних робіт з дисципліни «Фізика ґрунту». Ч. II. Гідрофізика (2019 р.). Ч.1. Фізика твердої фази ґрунту (2014 р.).	1. Львівський національний університет імені Івана Франка. Сертифікат №609/12, 2 кредити ЄКТС. Стажування шляхом участі у Міжнародній науковій конференції «Ґрунтознавство XXI століття: сучасні виклики та стратегія розвитку» (21-23 вересня 2023 р.). 2. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Сертифікат про підвищення кваліфікації за програмою «Роль гарантів освітніх програм у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти», 3

					5. Методичні розробки з курсу «Бонітування ґрунтів» (2018 р.). 6. Gleby / У Кн. Roztocze – przyroda i człowiek, 2015 р. (монографія, у співавтор.). Статті: 1. Деградація ґрунтів України в умовах повномасштабної війни і актуальні питання моніторингу їхнього стану / О. Підкова // Матеріали Міжнародної наукової конференції «Ґрунтознавство ХХІ століття: сучасні виклики та стратегія розвитку», присвяченої 30-річчю кафедри ґрунтознавства і географії ґрунтів Львівського національного університету імені Івана Франка (м. Львів, 21-23 вересня 2023 року). – Львів, 2023. – Вип. 6. – С. 200-209. 2. Актуальні питання моніторингу ґрунтів України в умовах війни / Підкова О.М., Бортник С. Ю., Лаврук Т. М. // Охорона ґрунтів. Спеціальний випуск: Матеріали Міжнародної наук.-практ. конференції «Імперативи збереження ґрунтів. Виклики	кредити ЄКТС, сертифікат №КУ 02070944/000182-23 виданий 10 березня 2023 р. 3. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Курси підвищення кваліфікації та розвитку педагогічних компетентностей викладачів KNU Teach Week, 1 кредит (сертифікат виданий 1 березня 2021 р.); KNU Teach Week 2, 1 кредит (сертифікат виданий 9 червня 2021 р.); KNU Teach Week 3, 0,5 кредиту (сертифікат №228-22, виданий 7 лютого 2022 р.), KNU Educators' week by Genesis для викладачів КНУ імені Тараса Шевченка, 30 годин (25 липня – 05 серпня 2022 р.), сертифікат. 4. Львівський національний університет імені
--	--	--	--	--	---	--

					сьогодення», Київ, 5 грудня 2022 р. – С. 120-122. 3. Data of the State Environmental Monitoring System and their Application for Strategic and Spatial Planning / S. Bortnyk, T. Lavruk, O. Pidkova, V. Stetsyuk, A. Taranovich, O. Voitsekhovska // Materials of XVI International Scientific Conference «Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment». 15-18 November 2022, Kyiv. 4. Досвід формування фахових компетентностей географів у рамках освітньої програми «Ґрунтознавство, управління земельними ресурсами та територіальне планування» / Бортник С. Ю., Лаврук Т. М., Підкова О. М. // Географічна наука та освіта: перспективи та інновації : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., Переяслав, 20-21 травня 2021 р. – С. 21-25. 5. Оцінка екологічних функцій ґрунтів міста Києва / Підкова О. М. // Молодий вчений. – Херсон, № 1 (77) січень 2020. – С. 57-61. Участь у конференціях і семінарах:	Івана Франка, свідоцтво No01467243/02993-21 про закінчення курсів підвищення кваліфікації «Вдосконалення викладацької майстерності», лютий 2021 р. 5. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Сертифікат про підвищення кваліфікації за програмою «Роль гарантів освітніх програм у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості освіти». 01 грудня, 2020 р.
--	--	--	--	--	---	---

						1. Міжнародна наукова конференція «Ґрунтознавство XXI століття: сучасні виклики та стратегія розвитку» (Львів, 21-23 вересня 2023 р.). 2. Міжнародна наукова конференція «Ґрунти, сталий розвиток та українське ґрунтознавство» (Львів, 24-26 квітня 2023 р.). 3. II Міжнародна науково-практична конференція «Географічна наука та освіта: перспективи й інновації» (Переяслав, 19-20 жовтня 2022 р.).	
--	--	--	--	--	--	--	--

При розробці освітньої програми враховані вимоги:

Стандарту вищої освіти за спеціальністю 103 Науки про Землю галузі знань 10 Природничі науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Стандарт затверджений Наказом МОН № 730 від 24.05.2019 р.)

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

**«Ґрунтознавство, управління земельними ресурсами,
територіальне планування»**

«Soil Science, Land Management, Territorial Planning»

за спеціальністю 103 Науки про Землю

галузі знань 10 Природничі науки

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти: Бакалавр Спеціальність: 103 Науки про Землю Освітня програма: Ґрунтознавство, управління земельними ресурсами та територіальне планування Професійне спрямування: 1. Ґрунтознавство, земельний менеджмент, просторове планування територій. 2. Геоморфологія, геотуризм та природоохоронна справа Bachelor 103 Earth Sciences Soil Science, Management of Land Resources and Territorial Planning Professional direction: 1. Soil science, land management, spatial planning of territories. 2. Geomorphology, geotourism and nature conservation.
Мова(и) навчання і оцінювання	Українська Ukrainian
Обсяг освітньої програми	240 кредитів ЄКТС 4 академічні роки
Тип програми	Освітньо-професійна
Повна назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу, у якому здійснюється навчання	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Географічний факультет Taras Shevchenko National University of Kyiv Geographical Faculty
Назва закладу вищої освіти, який бере участь у забезпеченні програми	-
Офіційна назва освітньої програми, ступінь вищої освіти та назва кваліфікації ВНЗ-партнера мовою оригіналу	-
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми № 5215. Строк дії сертифіката 01.07.2028
Цикл/рівень програми	6 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК); 6 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF LLL)

	Перший цикл Європейського простору вищої освіти (HPFQ ENEA)
Передумови	Повна загальна середня освіта
Форма навчання	Денна
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://geo.knu.ua
2 – Мета освітньої програми	
Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Забезпечити здобуття глибоких теоретичних та практичних знань, умінь та навичок в області ґрунтознавства, геоморфології, ґрунтознавчих та геоморфологічних досліджень, управління земельними ресурсами та територіального планування, геотуризму та природоохоронної справи із широким доступом до працевлаштування, сформуванню здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності із застосуванням сучасного теоретико-методичного апарату дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умов недостатності інформації.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань / спеціальність / спеціалізація програми)	10 Природничі науки / 103 Науки про Землю
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна прикладна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта з ґрунтознавства та геоморфології, управління земельними ресурсами, територіального планування, геотуризму та природоохоронної справи за спеціальністю 103 Науки про Землю. Ключові слова: ґрунтознавство, геоморфологія, управління земельними ресурсами, територіальне планування, геотуризм, природоохоронна справа.
Особливості програми	Проведення частини занять з професійно-орієнтованих дисциплін та виробничої практики передбачається на базі організацій та установ, що займаються проблемами управління земельними ресурсами, просторового планування, охорони навколишнього природного середовища, збереження пам'яток природи, проектування та інженерно-геоморфологічного вишукування, прогнозу розвитку несприятливих екзогенних процесів, розробки та організації заходів з раціонального використання та охорони земельних ресурсів, проблемами раціонального природокористування, геотуристичною діяльністю.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Робочі місця в проектно-пошукових та науково-дослідних, природоохоронних установах, в органах державного та регіонального управління, в державних та приватних компаніях, що спеціалізуються на просторовому плануванні в умовах децентралізації, управлінні та практичному використанні земельних ресурсів, проектно-пошукових та науково-дослідних організаціях, виробничих та наукових установах сфери

	природокористування та охорони природи (серед інших: Міністерстві захисту довкілля та природних ресурсів України, установах та організаціях, що займаються питаннями надзвичайних ситуацій та екологічної безпеки, установах заповідної справи, Державної геологічної служби України, неурядових екологічних організаціях), екскурсійно-туристичних компаніях. Можуть первинно обіймати посади техника, інспектора, спеціаліста, менеджера та інші (у відповідності до штатного розпису підприємства).
Подальше навчання	Можливе подальше продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентричне проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних та лабораторних занять, виконання курсових робіт, самостійної роботи на основі навчальних посібників, підручників та конспектів, консультацій з викладачами, виконання кваліфікаційної роботи бакалавра на останньому році навчання.
Оцінювання	Письмові іспити, заліки, диференційовані заліки, поточний контроль у формі захисту презентацій, тестових завдань, усного та письмового опитування, модульних контрольних робіт, захист звітів з практики, захист курсових робіт, захист кваліфікаційної роботи бакалавра.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області ґрунтознавства або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за умов недостатності інформації.
Загальні компетентності (ЗК)	1. Здатність реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК01) 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільства та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК02) 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК03). 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. (ЗК04). 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК05). 6. Здатність спілкуватися іншою мовою (ЗК06). 6¹ Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності (ЗК06¹). 7. Навички використання інформаційних технологій (ЗК07). 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. (ЗК08). 9. Здатність працювати в команді (ЗК09).

	10. Навички забезпечення безпеки життєдіяльності (ЗК10). 11. Прагнення до збереження природного навколишнього середовища (ЗК11). 12. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК12).
Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності	13. Знання та розуміння теоретичних основ наук про Землю як комплексну природну систему (СК13). 14. Здатність застосовувати базові знання фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні Землі та її геосфер (СК14). 15. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах (СК15). 16. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні геосфер (СК16). 17. Здатність до всебічного аналізу складу і будови геосфер (СК17). 18. Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостережень з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання (СК18). 19. Здатність проводити моніторинг природних процесів (СК19). 20. Здатність самостійно досліджувати природні матеріали (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і звітувати про результати (СК20). 21. Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності (СК21). 22. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у геосферах, їх властивості та притаманні ним процеси (СК22). 23. Здатність планувати раціональне використання земельних ресурсів для досягнення збалансованого розвитку (СК23). 24. Володіння основними методиками, які використовуються при формування геопросторових баз даних, зокрема для потреб просторового планування (СК24). 25. Здатність застосовувати знання, вміння з питань охорони ґрунтів, визначати чинники впливу на властивості ґрунтів, проводити моніторинг ґрунтів з метою їх відтворення, збереження в практичних цілях (СК25). 26. Здатність розробляти та презентувати геотуристичний продукт (СК 26). 27. Здатність застосовувати сучасні методи дослідження рельєфу земної поверхні (СК 27). 28. Здатність аналізувати природно-ресурсний та господарський потенціал території, планувати та проводити природоохоронні заходи (СК 28).
7 – Програмні результати навчання	
	ПРН01. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в галузі наук про Землю. ПРН02. Використовувати усно і письмово професійну українську мову. ПРН03. Спілкуватися іноземною мовою за фахом.

Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН04. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в області наук про Землю. ПРН05. Вміти проводити польові та лабораторні дослідження. ПРН06. Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад Землі як планетарної системи та її геосфер. ПРН07. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних процесів формування і розвитку геосфер. ПРН08. Обґрунтовувати вибір та використовувати польові та лабораторні методи для аналізу природних та антропогенних систем і об'єктів. ПРН09. Вміти виконувати дослідження геосфер за допомогою кількісних методів аналізу. ПРН10. Аналізувати склад і будову геосфер на різних просторово-часових масштабах. ПРН11. Впорядковувати і узагальнювати матеріали польових та лабораторних досліджень. ПРН12. Знати і застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи в науках про Землю відповідно до спеціалізації. ПРН13. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення. ПРН14. Брати участь у розробці проєктів і практичних рекомендацій в галузі наук про Землю. ПРН15. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних. ПРН16. Розробляти заходи збалансованого землекористування, охорони земельних ресурсів на основі їх моніторингу; програми комплексних ґрунтово-географічних досліджень земель різної власності. ПРН17. Володіти основними методиками формування та використання просторових баз даних для потреб просторового планування. ПРН18. Вміти застосовувати набуті знання при плануванні раціонального використання земельних ресурсів. ПРН 19. Розробляти та презентувати геотуристичний продукт ПРН 20. Застосовувати сучасні методи дослідження рельєфу земної поверхні. ПРН 21. Аналізувати природно-ресурсний та господарський потенціал території, планувати та проводити природоохоронні заходи.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Викладачі залучені до виконання програми мають багаторічний досвід роботи у даній галузі, включаючи роботу у міжнародних університетах. До викладання професійно-орієнтованих дисциплін можуть бути залучені фахівці-практики, закордонні фахівці.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Наявність обладнаного навчально-методичного кабінету загальної геології та геоморфології (колекція зразків мінералів та гірських порід, мікроскопи), навчальної лабораторії екології ландшафту (лабораторне обладнання, у тому числі: іонімір універсальний, баня водяна, баня пісочна, ваги електронні лабораторні,

	дистилятор водний, піч муфельна, фотоколориметр, сушильна шафа, мікроскопи). Наявність комп'ютерних класів з спеціалізованим програмним забезпеченням для геоінформаційного та (гео)статистичного аналізу (QGIS, GRASS, SAGA GIS).
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	Використання бібліотек та фондів Інституту Географії НАНУ, Національного природничого музею НАНУ, НУБіП України, провідних наукових установ системи НААНУ, бібліотечних, архівних та фондів наукових авторських розробок науково-педагогічних працівників кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	-
Міжнародна кредитна мобільність	-
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	На загальних умовах.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонент ОП:

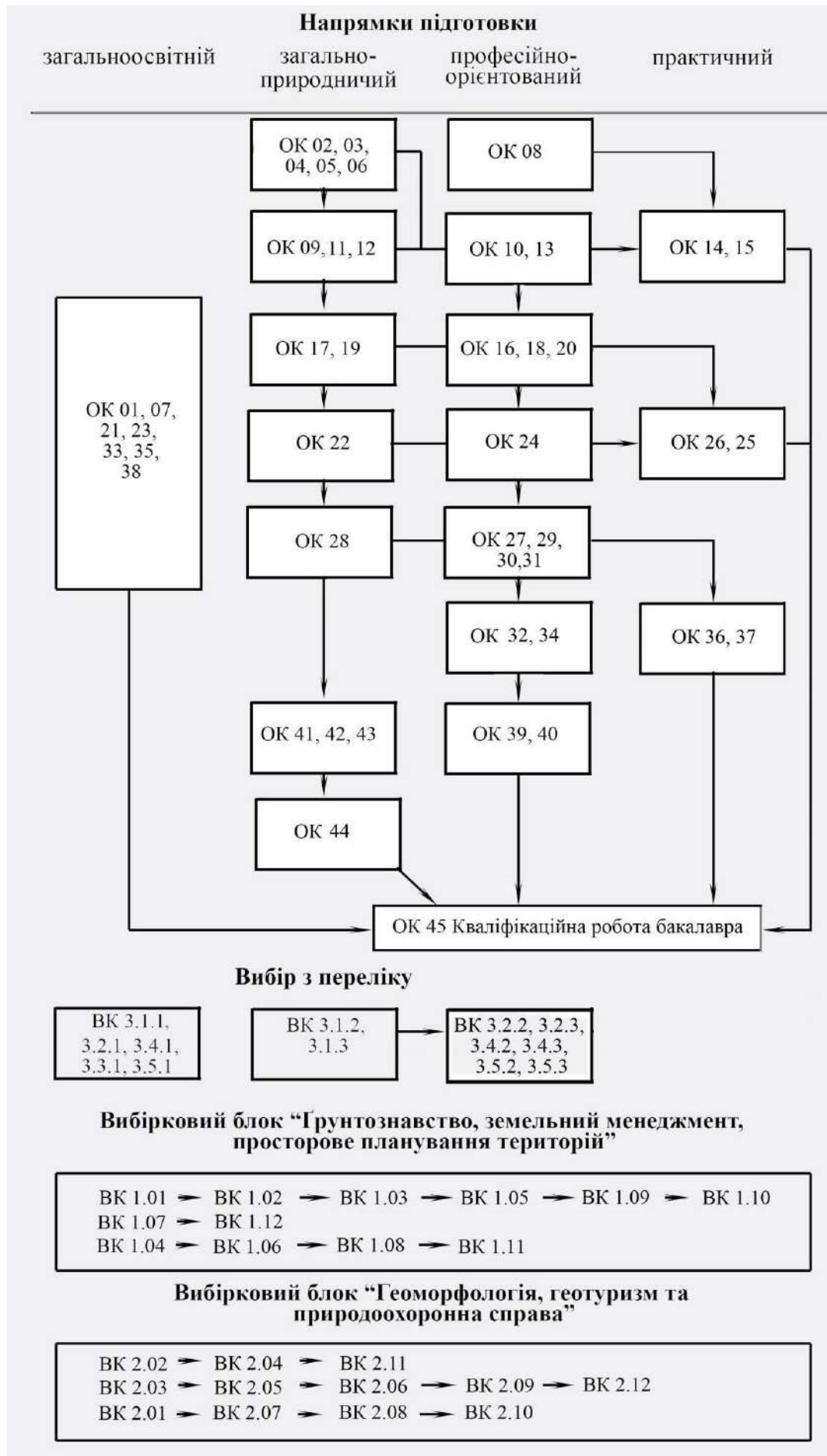
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 01	Іноземна мова	17	Іспит
ОК 02	Вища математика	4	Залік
ОК 03	Гідрологія	4	Іспит
ОК 04	Геологія	4	Іспит
ОК 05	Метеорологія	4	Іспит
ОК 06	Фізика	3	Залік
ОК 07	Вступ до університетських студій	3	Залік
ОК 08	Основи земельних відносин	3	Залік
ОК 09	Загальна хімія	3	Залік
ОК 10	Ґрунтознавство	4	Іспит
ОК 11	Біогеографія	4	Іспит
ОК 12	Топографія з основами геодезії	3	Залік
ОК 13	Історико-географічні системи землекористування	4	Іспит
ОК 14	Навчальна практика з основ польових досліджень геосфер	6	Диференційований залік
ОК 15	Навчальна практика з методів набуття природничої інформації	3	Диференційований залік
ОК 16	Геоморфологія	4	Залік
ОК 17	Картографія	3	Залік
ОК 18	Еволюція біосфери Землі	3	Іспит
ОК 19	Основи ГІС	3	Залік
ОК 20	Загальна екологія	4	Іспит
ОК 21	Українська та зарубіжна культура	3	Залік
ОК 22	Ландшафтознавство	4	Іспит
ОК 23	Основи суспільної географії	3	Іспит
ОК 24	Основи просторового та ландшафтного планування	3	Залік
ОК 25	Навчальна практика з методів обробки природничої інформації	3	Диференційований залік
ОК 26	Навчальна професійно-орієнтована практика	5	Диференційований залік
ОК 27	Екзогенний морфолітогенез	4	Залік
ОК 28	Дистанційне зондування Землі	4	Іспит
ОК 29	Палеопедологія	4	Залік
ОК 30	Методологія просторового планування	4	Іспит
ОК 31	Земельний кадастр та бонітування	3	Іспит
ОК 32	Інженерно-геоморфологічна оцінка, інженерна підготовка та захист території	4	Іспит

ОК 33	Соціально-політичні студії	3	Залік
ОК 34	Геопросторове моделювання	3	Іспит
ОК 35	Вибрані розділи трудового права і підприємницької діяльності	3	Залік
ОК 36	Навчальна практика з методів поширення природничої інформації	3	Диференційований залік
ОК 37	Виробнича практика	6	Диференційований залік
ОК 38	Філософія	4	Іспит
ОК 39	Рельєф і геологічна будова Європи та України	4	Іспит
ОК 40	Ґрунти Європи та України	4	Іспит
ОК 41	Клімат Європи та України	3	Залік
ОК 42	Водні ресурси Європи та України	4	Залік
ОК 43	Біорізноманіття Європи та України	4	Залік
ОК 44	Ландшафти Європи та України	3	Іспит
ОК 45	Кваліфікаційна робота бакалавра	6	Захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180	
Вибіркові компоненти ОП*			
Дисципліни вибору студента			
<i>Вибірковий блок «Ґрунтознавство, земельний менеджмент, просторове планування територій»</i>			
ВК 1.01	Літолого-петрографічна основа ґрунтотвірних процесів	3	Іспит
ВК 1.02	Фізика та хімія ґрунту	6	Іспит
ВК 1.03	Генезис та морфологія ґрунтів	3	Іспит
ВК 1.04	Інфраструктура геопросторових даних для територіального планування	5	Іспит
ВК 1.05	Ґрунтовий покрив та земельні ресурси Світу	4	Іспит
ВК 1.06	Просторове планування та управління природоохоронних територій	3	Іспит
ВК 1.07	Менеджмент земельних ресурсів України	3	Залік
ВК 1.08	Містобудівний кадастр	3	Залік
ВК 1.09	Картографування та моніторинг ґрунтів	4	Іспит
ВК 1.10	Систематика і класифікація ґрунтів	5	Іспит
ВК 1.11	Просторове планування транскордонних територій	3	Іспит
ВК 1.12	Екологічне та земельне право	3	Залік
<i>Вибірковий блок «Геоморфологія, геотуризм та природоохоронна справа»</i>			
ВК 2.01	Заповідна справа	3	Іспит
ВК 2.02	Тектонічна та петрографічна основа рельєфу	6	Іспит
ВК 2.03	Основи геотуризму	3	Іспит
ВК 2.04	Методи просторово-часового аналізу рельєфу земної поверхні	5	Іспит
ВК 2.05	Геотуристичні атракції Світу	4	Іспит
ВК 2.06	Камінь в нематеріальній та матеріальній культурі суспільства	3	Іспит

ВК 2.07	Основи просторового планування природоохоронних територій	3	Залік
ВК 2.08	Основи природокористування	3	Залік
ВК 2.09	Геотуристичне проектування	4	Іспит
ВК 2.10	Природоохоронне законодавство України	5	Іспит
ВК 2.11	Урбогеоморфологія	3	Іспит
ВК 2.12	Геотуристичні атракції України	3	Залік
<i>Вибір з переліку (студент обирає одну дисципліну з кожного переліку)</i>			
<i>Перелік I</i>			
ВК 3.1.1	Латинська мова	3	Залік
ВК 3.1.2	Фізична географія материків та океанів	3	Залік
ВК 3.1.3	Землезнавство	3	Залік
<i>Перелік II</i>			
ВК 3.2.1	Основи логіки	3	Залік
ВК 3.2.2	Агроекологія та екологічні функції ґрунтів	3	Залік
ВК 3.2.3	Міжнародний досвід просторового та ландшафтного планування	3	Залік
<i>Перелік III</i>			
ВК 3.3.1	Соціологія	3	Залік
ВК 3.3.2	Антропогенні ґрунти	3	Залік
ВК 3.3.3	Антропогенна геоморфологія	3	Залік
<i>Перелік IV</i>			
ВК 3.4.1	Педагогіка	3	Залік
ВК 3.4.2	Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) й оцінка впливу на довкілля (ОВД)	3	Залік
ВК 3.4.3	Просторове планування урботериторій	3	Залік
<i>Перелік V</i>			
ВК 3.5.1	Психологія	3	Залік
ВК 3.5.2	Організація туристсько-краєзнавчої роботи	3	Залік
ВК 3.5.3	Просторове планування агротериторій	3	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:			60
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			240

*Згідно з п. 3.7 «Формування індивідуальної навчальної траєкторії (вибір навчальних дисциплін)» Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка здобувачі освіти мають безумовне право обрати навчальні дисципліни з обов'язкових та вибіркових частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня, а за умови погодження із деканом факультету / директором інституту – з програм іншого рівня.

2. Структурно-логічна схема ОП

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Ґрунтознавство, управління земельними ресурсами та територіальне планування» спеціальності 103 Науки про Землю проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра.

Кваліфікаційна робота бакалавра має продемонструвати професійну підготовку студентів у галузі ґрунтознавства, управління земельними ресурсами та територіального планування. Вона виконується за матеріалами, які збиралися впродовж виробничої практики й опрацьовувалися в лабораторних умовах. Під час написання та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра перевіряються наступні програмні результати навчання: вміння збирати, обробляти та аналізувати інформацію в галузі наук про Землю, зокрема для вирішення завдань в територіальному плануванні, управлінні земельними ресурсами (ПРН01); вміння використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в області ґрунтознавства, територіального планування та управління земельними ресурсами (ПРН04); вміння застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних процесів формування та розвитку геосфер (ПРН07); вміння обґрунтовувати вибір та використовувати польові та лабораторні методи для аналізу природних та антропогенних систем та об'єктів (ПРН08); вміння обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних (ПРН15).

Кваліфікаційні роботи бакалавра оприлюднюються на сайті географічного факультету https://geo.knu.ua/navchannya/kval_roboty/kval_bak/.

Атестація завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації: Бакалавр з наук про Землю за ОП «Ґрунтознавство, управління земельними ресурсами та територіальне планування».

1. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

	ВК 2.01	ВК 2.02	ВК 2.03	ВК 2.04	ВК 2.05	ВК 2.06	ВК 2.07	ВК 2.08	ВК 2.09	ВК 2.10	ВК 2.11	ВК 2.12
ЗК01								+				
ЗК02			+		+	+		+				+
ЗК03			+			+		+		+		
ЗК04												
ЗК05												
ЗК06												
ЗК06 ¹												
ЗК07				+					+			
ЗК08												
ЗК09									+	+		
ЗК10	+						+	+			+	
ЗК11	+		+				+	+		+	+	
ЗК12								+	+	+		
СК13	+	+		+							+	
СК14				+								
СК15				+	+				+			+
СК16												
СК17		+		+								
СК18				+								
СК19				+							+	
СК20						+						
СК21			+				+		+			
СК22					+	+						+
СК23							+					
СК24												
СК25												
СК26			+						+			+
СК27		+		+							+	
СК28	+						+	+		+		

Вибірковий блок «Геоморфологія, геотуризм та природоохоронна справа»

[illegible]

2. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

	БК 2.01	БК 2.02	БК 2.03	БК 2.04	БК 2.05	БК 2.06	БК 2.07	БК 2.08	БК 2.09	БК 2.10	БК 2.11	БК 2.12
ПРН01	+	+	+	+	+					+		+
ПРН02												
ПРН03												
ПРН04				+					+			
ПРН05				+								
ПРН06		+		+	+	+					+	+
ПРН07												
ПРН08		+		+		+			+			
ПРН09												
ПРН10				+	+						+	+
ПРН11			+	+			+		+			
ПРН12												
ПРН13	+		+				+	+	+	+	+	
ПРН14	+		+				+	+	+	+	+	
ПРН15						+		+				
ПРН16												
ПРН17							+					
ПРН18												
ПРН19			+						+			+
ПРН20		+		+							+	
ПРН21	+						+	+		+		

Вибірковий блок «Геоморфологія, геотуризм
та природоохоронна справа»

	БК 3.1.1	БК 3.1.2	БК 3.1.3	БК 3.2.1	БК 3.2.2	БК 3.2.3	БК 3.3.2	БК 3.3.3	БК 3.4.1	БК 3.4.2	БК 3.4.3	БК 3.5.1	БК 3.5.2	БК 3.5.3
ПРН01	+	+	+	+		+			+		+	+		+
ПРН02				+					+			+		
ПРН03	+													
ПРН04						+					+			+
ПРН05					+									
ПРН06		+	+		+		+	+		+				
ПРН07					+									
ПРН08						+	+	+			+			+
ПРН09														
ПРН10					+		+	+		+				
ПРН11		+												
ПРН12			+							+				
ПРН13		+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+
ПРН14	+			+					+			+	+	
ПРН15	+				+	+		+			+		+	+
ПРН16					+		+							
ПРН17						+					+			+
ПРН18										+				
ПРН19													+	
ПРН20														
ПРН21													+	

Гарант освітньої програми

Олександр КОМЛІСВ

НАКАЗ

“ _____ ” _____ 2025 року

№ _____

***Про внесення змін до описів освітніх програм
за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
і до описів освітньо-професійних програм
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
на основі ПЗСО***

Згідно з ухвалою Вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 24 березня 2025 року (Протокол № 9)

НАКАЗУЮ:

1. Внести зміни до описів всіх ОПП Університету за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (за другим (магістерським) рівнем вищої освіти на основі ПЗСО), затверджених до 01.11.2024 року:

1.1. Доповнити перелік загальних компетентностей (ЗК) у пункті 6 «Програмні компетентності» розділу 1. «Профіль освітньо-професійної програми» вибірковою загальною компетентністю: ЗК1¹: ***«Здатність захищати Батьківщину»***.

Встановити для цієї загальної компетентності примітку:

Обов'язкова для здобувачів освіти – громадян України, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти, і для яких, згідно із Законом України «Про військовий обов'язок і військову службу», проходження базової підготовки є обов'язковим.

1.2. Доповнити перелік програмних результатів навчання (ПРН) у пункті 7 «Програмні результати навчання» розділу 1. «Профіль освітньо-професійної програми» вибіркоким програмним результатом навчання: ПРН1¹ ***«Опанувати базові загальновійськові знання та вміння, необхідні для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України»***.

Встановити для цього результату навчання примітку:

Обов'язковий для здобувачів освіти - громадян України, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти, і для яких, згідно із Законом України «Про військовий обов'язок і військову службу», проходження базової підготовки є обов'язковим.

1.3. Доповнити перелік вибірових компонентів у пункті 2.1 «Перелік компонент ОП» розділу 2. «Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність» освітнім компонентом ВК01¹ «Базова загальновійськова підготовка (теоретична частина)» з обсягом 3 кредити ЄКТС і підсумковою формою контролю «диференційований залік».

Встановити для цього результату навчання примітку:

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
№ 224-32 від 28.03.2025
КЕП: Бугров Володимир Анатолійович 28.03.2025 14:26:08
3FAA9288358EC0030400000B10F1C003B3DBB00

Вибірковий компонент ВК01¹ «Базова загальновійськова підготовка (теоретична частина)» обов'язково включається до індивідуального навчального плану громадян України, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти, і для яких, згідно із Законом України «Про військовий обов'язок і військову службу», проходження базової підготовки є обов'язковим.

1.4. Встановити, що обсяг вибіркової складової освітньої програми має забезпечувати здобувачам освіти можливість вибору освітніх компонентів в обсягах не менших ніж передбачено вимогами пункту 15 Пункт 7 частини першої статті 62 Закону України Про вищу освіту без врахування обсягу *Вибіркового компоненту ВК01¹.*

1.5. Внести зміни до розділу 4 «Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми», вказавши що ЗК1¹ забезпечується освітнім компонентом ВК01¹ «Базова загальновійськова підготовка (теоретична частина)»

1.6. Внести зміни до розділу 5 «Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми», вказавши що ПРН1¹ забезпечується освітнім компонентом ВК01¹ «Базова загальновійськова підготовка (теоретична частина)»

2. Поширити дію змін визначених п.1 цієї Ухвали на здобувачів освіти які вступили на навчання на основі ПЗСО на освітні програми за рівнем бакалавра і магістра у 2024 році, а також на здобувачів освіти які поступають на навчання на ці програми зі скороченим терміном навчання у 2025 році на основі раніше здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра та освітнього ступеня молодшого бакалавра (на основі НРК5).

3. Деканам факультетів/директорам навчально-наукових інститутів/інститутів забезпечити внесення змін, обмовлених пунктами 1 і 2 цієї ухвали, до робочих навчальних планів відповідних курсів на 2025/2026 навчальний рік.

4. Контроль за виконанням наказу покласти на проректора з науково-педагогічної роботи А. Гожики.

Ректор

Володимир БУГРОВ

Погоджено:

Проректор з науково-педагогічної роботи

Андрій ГОЖИК

Начальник юридичного відділу

Ірина САЛЕНКО

Проект наказу вносить
Світлана ДЯЧЕНКО
239-31-63

Розіслати:
ВДА – 1
Вчена рада – 1
А.Гожик – 1

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
№ 224-32 від 28.03.2025
КЕП: Гожик Андрій Петрович 26.03.2025 18:49:12
3FAA9288358EC00304000000DF9027006E26E100

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
№ 224-32 від 28.03.2025
КЕП: САЛЕНКО ІРИНА ВОЛОДИМИРІВНА 28.03.2025 13:18:09
5E984D526F82F38F0400000059B1D40064B27205

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
№ 224-32 від 28.03.2025
КЕП: ДЯЧЕНКО СВІТЛАНА ІВАНІВНА 26.03.2025 15:36:37
5E984D526F82F38F0400000019DC4301AFA9E005